

Innhold

Forord	5
<i>Kapittel 1</i>	
Innledning og bakgrunn for SAMM	13
Elevenes opplevelse av egen hverdag.....	17
Psykososialt læringsmiljø og inkludering.....	20
Systematisk arbeid med mestring, medvirkning og motivasjon.....	23
Bokas innhold og oppbygging.....	26
<i>Kapittel 2</i>	
Utfordringer i det psykososiale læringsmiljøet	28
Ulike forståelser av mobbing.....	30
Et nyere sosialpsykologisk perspektiv på mobbing	33
Bekymringsfullt skolefravær.....	36
Skolevegning og skolefravær.....	38
<i>Kapittel 3</i>	
SAMM i relasjon til ulike pedagogiske forståelser	42
SAMM som en del av reformpedagogikken	43
Anerkjennelsesteori som pedagogisk tilnærming.....	45
Krenkelse versus anerkjennelse i skolen	48
Kjeft, en feilslått strategi	52
<i>Kapittel 4</i>	
Teorigrunnlag for femtrinnsmetoden i SAMM	54
Selvbestemmelsesteori	55
Ulike former for motivasjon.....	55
Tre sentrale behov	57

Helsefremmende teori	60
Resiliensteori.....	63
Selvregulert læring	67
Målorientering og selvregulert læring.....	69
Attribusjonsteori og selvregulert læring.....	70
Mestringsforventning.....	71
Agent i eget liv.....	73
Sammenhenger i teorigrunnlaget	74
Metodeintroduksjon i lys av teori.....	76

Kapittel 5

Femtrinnsmetoden trinn for trinn	80
Å mestre livet – ett skritt om gangen	81
Gjennomføring av metoden	86
Trinn 1. Viktig.....	89
Trinn 2. Suksessfaktorer	91
Trinn 3. Hindringer.....	97
Trinn 4. Fokus.....	103
Trinn 5. Gjennomføring	106
Tilpasninger ved utfordringer og særskilte behov	111
Anonymitet og loggbok.....	114
SAMM på de laveste trinnene	115

Kapittel 6

Mestring, medvirkning og motivasjon i skolefagene	119
Introduksjon til femtrinnsmetoden i fagene	120
Trinn 1, 2 og 3: kartlegging i faget.....	122
Trinn 4 og 5: Gjennomføringsavtale i faget.....	125
Lek i fagene	127
Avsluttende refleksjoner	129

Kapittel 7

Elevrådsarbeid med læringsmiljø	131
Elevrådsøkt 1: Introduksjon og opplæring	134
Trinn 1, 2 og 3: Viktig, suksessfaktorer og hindringer.....	136
Elevrådsøkt 2: Gjennomgang av klasserefleksjoner og drøfting.....	138
Trinn 4 og 5: Fokus og gjennomføring.....	139
Klasseromsdiskusjon.....	140
Elevrådsøkt 3: Oppsummering og evaluering	142

Alternativ metodegjennomføring med fokus på læring	143
Arbeidsro og bruk av belønning	146
Oppsummering av femtrinnsmetoden i arbeid med elevdemokrati ..	147
 <i>Kapittel 8</i>	
Tiltak for bedre psykososialt læringsmiljø	151
Læringsmiljøprogrammer i sammenheng med SAMM	152
Nyere prososiale læringsmiljøprogrammer	157
Tilnærminger for elever med adferdsvansker	158
Ulike tilnærminger i lys av SAMM	163
 <i>Kapittel 9</i>	
Avslutning	165
Femtrinnsmetoden i en faglig kontekst	168
SAMM-metoden i relasjon til mobbeforskning	170
Inkludering og anerkjennelse i læringsmiljøet.....	172
 Litteratur	
Publikasjoner skrevet i prosjektet SAMM.....	177
Publikasjoner skrevet i prosjektet SAMM.....	192
 Om forfatterne	
Om forfatterne	195
 Stikkord	
Stikkord	196